

w sprawie dodatkowych uprawnień zawodowych sternotorzysty, zalecanych ratownikom WOPR

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 18 grudnia 2008 r. (sygn. SPS-023-7037/08) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pani Agnieszki Hanajczyk w sprawie dodatkowych uprawnień zawodowych sternotorzysty, zalecanych ratownikom WOPR, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.) pod pojęciem statku należy rozumieć urządzenie pływające o napędzie mechanicznym lub bez napędu mechanicznego, w tym również prom, wodolot i poduszkowiec, przeznaczone lub używane na śródlądowych drogach wodnych. Art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a-h ww. ustawy, określa katalog statków przeznaczonych lub używanych na śródlądowych drogach wodnych m.in. do ratowania życia lub mienia. Art. 35 ust. 1 i 2 ww. ustawy stanowi, iż statek musi mieć załogę w składzie i o kwalifikacjach zapewniających bezpieczeństwo żeglugi. Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji jest:

- 1) patent żeglarski uprawniający do kierowania statkiem;
- 2) patent mechanika statkowego uprawniający do obsługi maszyn napędowych;
- 3) świadectwo uprawniające do zajmowania innych stanowisk na statku.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ww. ustawy patent lub świadectwo uzyskuje osoba, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) ma stan zdrowia odpowiedni do zakresu pracy na statkach żeglugi śródlądowej potwierdzony świadectwem zdrowia;
- 3) odbyła praktykę pływania na statkach żeglugi śródlądowej w charakterze członka załogi, w wymiarze:
 - a) nie krótszym niż 12 miesięcy - w wypadku patentu,
 - b) nie krótszym niż 3 miesiące - w wypadku świadectwa;
- 4) zdała z wynikiem pozytywnym egzamin z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności.

Szczegółowy wykaz stanowisk na statkach żeglugi śródlądowej, minimalny skład załogi, rodzaje i wzory patentów i świadectw oraz tryb ich uzyskiwania, czas praktyki pływania i zakres wymagań egzaminacyjnych niezbędnych do uzyskania patentów i świadectw określa rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych i składu załóg statków żeglugi śródlądowej (Dz. U. Nr 50, poz. 427, z późn. zm.).

Zgodnie z § 17 ww. rozporządzenia do uzyskania patentu żeglarskiego sternotorzysty żeglugi śródlądowej wymagane jest posiadanie:

- 1) 12-miesięcznej praktyki pływania na statkach żeglugi śródlądowej o napędzie mechanicznym oraz złożenie egzaminu z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności praktycznych albo
- 2) stopnia chorążego Marynarki Wojennej lub oddziału morskiego Straży Granicznej oraz 3-miesięcznej praktyki pływania na statkach żeglugi śródlądowej.

Zgodnie z § 19 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia patent żeglarski sternotorzysty żeglugi śródlądowej uprawnia do kierowania:

- a) małym statkiem, tj. statkiem, którego długość kadłuba jest mniejsza niż 20 m, z wyjątkiem: promów, statków przeznaczonych do przewozu więcej niż 12 pasażerów oraz do holowania lub pchania, niezależnie od długości ich kadłuba;
- b) łodzią przewozową o napędzie mechanicznym.

Natomiast ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zm.) w art. 53a ust. 1-3 ustanawia obowiązek posiadania stosownego dokumentu wydanego przez właściwy polski związek sportowy, uprawniającego do prowadzenia statków przeznaczonych do uprawiania sportu lub rekreacji. Posiadanie takiego dokumentu wymagane jest do prowadzenia statków:

- 1) o napędzie żaglowym (jachtów żaglowych), które mogą być wyposażone w pomocniczy napęd mechaniczny;
- 2) o napędzie mechanicznym (jachtów motorowodnych), w tym także skuterów wodnych, łodzi pneumatycznych i poduszkowców;
- 3) o napędzie innym niż żaglowy lub mechaniczny.

Uprawianie żeglarstwa na jachtach:

- 1) żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub
 - 2) motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW
- wymaga posiadania stosownego dokumentu wydanego przez właściwy polski związek sportowy.

Odnosząc się do kwestii poruszonej w przedmiotowym wystąpieniu, należy przyjąć, iż jeżeli łódź może być zakwalifikowana do kategorii małego statku - w myśl przepisów ww. rozporządzenia - to jej załoga powinna posiadać stosowne kwalifikacje sterniczysty. Natomiast od załogi przebywającej na łodzi, która nie spełnia warunków zaliczenia jej do kategorii małego statku, nie jest wymagane posiadanie uprawnień sterniczysty.

Pragnę jednocześnie dodać, iż kwestie związane z posiadaniem przez ratowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego uprawnień sterniczysty będą przedmiotem obrad Rady ds. Ratownictwa Ochotniczego działającej przy ministrze spraw wewnętrznych i administracji, a podjęte przez radę ustalenia stanowiąc będą podstawę do ewentualnego podjęcia działań w zakresie zmiany przepisów prawa.

Z poważaniem
Podsekretarz stanu Antoni Podolski

Warszawa, dnia 12 stycznia 2009 r.